

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ТЕХНІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

Затверджено рішенням
Вченої ради ЦНТУ
протокол №8 від 26.04.2022 р.

Голова Вченої ради ЦНТУ

В. Кропівний

Введено в дію наказом ректора ЦНТУ
№ 10-08 від 28.05.2022 р.

м. Кропивницький, 2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Центр забезпечення якості освіти (надалі ЦЗЯО) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ЦНТУ та входить до складу навчального відділу, створений для формування та розвитку культури якості освіти, здійснення моніторингу освітньої діяльності, забезпечення дотримання академічної доброчесності, формування та розвитку механізму внутрішньої та зовнішньої оцінки якості освіти як за окремими освітніми програмами, так і університетом в цілому.

1.2. Місія центру – запровадження та розбудова системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Центральноукраїнському національному технічному університеті з метою:

- розбудови інноваційного освітнього середовища університету;
- консолідації університету у забезпеченні конкурентоспроможності випускників на ринку праці.

1.3. Діяльність Центру базується на принципах науковості, наступності та безперервності, інформаційної доступності, поваги, співробітництва, колегіальності, демократизму, системного підходу до розробки й упровадження в освітній процес сучасних наукових досягнень та інноваційних педагогічних технологій з проблем моніторингу якості освіти.

1.4. Положення ґрунтуються на принципах, викладених у «Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти та національному стандарті України «Системи управління якістю. Вимоги», ДСТУ ISO 9001:2015., та розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ № 365 від 24.03.2021), інших нормативно-правових документів, які регламентують діяльність у галузі освіти, Статуту ЦНТУ, «Положення про організацію освітнього процесу у Центральноукраїнському національному технічному університеті», «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» у Центральноукраїнському національному технічному університеті.

1.5. Структура ЦЗЯО та його склад затверджується відповідним наказом ректора ЦНТУ.

Координатором ЦЗЯО призначається особа зі складу НПП університету, яка має: науковий ступінь та вчене звання; досвід організаційної роботи в закладах вищої освіти; досвід роботи в комісіях з акредитації освітніх програм.

До складу ЦЗЯО входять фахівці з якості освіти навчального відділу та інші працівники університету, які відповідають за здійснення процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти. До складу ЦЗЯО входять працівники університету за згодою.

1.6. В своїй діяльності ЦЗЯО взаємодіє з академічною спільнотою на таких рівнях:

- загальноуніверситетський (ректор, проректори, вчена рада та рада з якості університету, навчальний відділ, методично-організаційний відділ);
- факультетський (декани, заступники);
- кафедральний (завідувачі кафедр);
- студентський (органи студентського самоврядування);
- інші стейкголдери (випускники, роботодавці).

1.7. Координатор Центру несе відповідальність за належне виконання цього Положення та організацію роботи ЦЗЯО.

1.8. Загальне керівництво роботою Центру здійснює проректор з науково-педагогічної роботи ЦНТУ.

2. ПОЛІТИКА ЦЗЯО

2.1. Політика ЦЗЯО спрямована на реалізацію місії та стратегії розвитку ЦНТУ з підготовки конкурентоспроможних фахівців, що відповідають сучасним вимогам ринку праці.

2.2. Політика Центру передбачає:

- організацію та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти у ЦНТУ;
- залучення усіх учасників освітнього процесу та зовнішніх стейкголдерів до забезпечення якості освіти у ЦНТУ;
- запобігання будь-яким проявам нетolerантності чи дискримінації проти учасників освітнього процесу;
- розвиток культури якості освіти, в межах якої всі внутрішні сторони беруть на себе відповідальність за якість і долучаються до забезпечення якості освіти на всіх рівнях діяльності університету;
- підтримку академічної добродетелі та свободи та запобігання проявам академічного плагіату;
- сприяння впровадженню результатів наукової діяльності та практичної складової в освітній процес;

- сприяння формуванню та розвитку інноваційного освітнього середовища в університеті;
- сприяння інтеграції ЗВО у Європейський простір вищої освіти.

2.3. Реалізація політики ЦЗЯО забезпечується шляхом:

- формування ефективної структури управління і координування якістю освітніх послуг ЦНТУ через розвиток людського капіталу, інтелектуального лідерства, технологічних досягнень на засадах прагнення досконалості, відкритості, змагальності та забезпечення принципу академічної добросердечності;
- підвищення рівня освіченості науково-педагогічних працівників стосовно інструментів підвищення якості вищої освіти;
- взаємодії між науково-дослідною роботою та навчанням і викладанням;
- вивчення та впровадження інструментів забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності на основі аналізу досвіду вітчизняних та іноземних закладів вищої освіти.

3. ФУНКЦІЇ ЦЗЯО

3.1. Центр виконує не контролюючі, а сервісні функції, зокрема модерує всі необхідні процеси по забезпеченням системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в ЦНТУ, збирає аналітичну інформацію, готує рекомендації для прийняття необхідних рішень на всіх рівнях управління.

3.2. Основні функції ЦЗЯО:

- формування власної стратегії якісної освітньої діяльності;
- моніторинг і оцінювання системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЦНТУ для виявлення наявних проблем та формулювання стратегії удосконалення цієї системи; впровадження механізму самоаналізу, координація процесу моніторингу якості реалізації освітніх програм відповідно до вимог та очікувань стейкholderів (цілей, вимог, очікувань);
- виховання культури якості освіти в університеті;
- заличення до співпраці всіх зацікавлених сторін;
- забезпечення дотримання академічної добросердечності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на

офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

- підготовка наказів ректора, розпоряджень проректорів з науково-педагогічної та наукової роботи з питань, що стосуються діяльності ЦЗЯО;
- координація та об'єднання зусиль всіх суб'єктів освітнього процесу (здобувач вищої освіти, випускник, викладач, роботодавець) та інших структурних підрозділів ЦНТУ для реалізації єдиного алгоритму забезпечення якості освіти відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, національних та міжнародних стандартів освіти, як основи конкурентоспроможності ЗВО та його випускників на ринку освітніх послуг;
- участь у розробленні та оновленні нормативної бази, яка регламентує внутрішнє забезпечення якості освіти та інноваційний розвиток ЦНТУ;
- проведення консультацій, семінарів, тренінгів, розроблення рекомендацій щодо моніторингу та підвищення якості освітнього процесу в ЦНТУ.

3.3. Ректорат університету може покласти на ЦЗЯО виконання обов'язків з інших питань, пов'язаних з організацією та проведенням моніторингових заходів.

4. ЗАВДАННЯ, ПРОЦЕДУРИ ТА ЗАХОДИ ЦЗЯО

4.1. Основні завдання ЦЗЯО:

- вивчення, узагальнення та поширення позитивного міжнародного і вітчизняного досвіду з питань освітніх інновацій для внутрішнього забезпечення якості освіти;
- консультування щодо процедур самооцінювання, моніторингу якості освіти та перегляду освітніх програм, навчальних курсів з метою їх покращення та урахування потреб стейкholderів, розробка форм анкет (опитувань), системи індикаторів, що характеризують стан освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- поточне та перспективне планування роботи ЦЗЯО;
- визначення рівня якості освіти ЦНТУ та його динаміку шляхом моніторингу ставлення здобувачів вищої освіти, викладачів, випускників, працедавців;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників і здобувачів вищої освіти;
- розробка критеріїв оцінювання для прийняття рішень стосовно рівня якості освітньої діяльності в ЦНТУ;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- здійснення перевірки та оцінювання якості проведення освітнього моніторингу на факультетах та кафедрах;
- рівень якості освітнього процесу (якість освітніх програм, якість функціонування освітнього середовища, задоволеність викладачів умовами праці, якість проведення навчальних занять, задоволеність студентів викладацькою діяльністю науково-педагогічних працівників);
- рівень якості умов освітнього процесу (підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, рівень підготовки абітурієнтів; кадрове, інформаційне, матеріально-технічне, забезпечення);
- рівень якості результатів освітнього процесу (рівень сформованості загальних і професійних компетентностей, успішність здобувачів вищої освіти, працевлаштування випускників);
- оприлюднення результатів оцінювання та аналізу освітніх досягнень здобувачів вищої освіти на офіційному веб-сайті, інформаційних стендах університету або будь-яким іншим способом;
- здійснення підготовки матеріалів для ліцензування ЗВО та акредитації освітніх програм у частині забезпечення якості освітнього процесу;
- систематизація та формування сучасних методологічних підходів до внутрішньоуніверситетської системи забезпечення якості освіти;
- організація та проведення науково-методичних семінарів, тренінгів, круглих столів, майстер-класів за участю науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування, залучених до внутрішнього забезпечення якості освіти з питань внутрішнього забезпечення якості освіти;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, законою освітньою програмою;
- координація та співпраця з органами студентського самоврядування з метою покращення організації освітнього процесу;
- розробка заходів щодо стимулування студентської мотивації, саморефлексії та залучення здобувачів до активної участі в організації навчального процесу.

4.2. Основні процедури та заходи ЦЗЯО:

- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, з метою забезпечення їх відповідності зазначеним цілям та потребам здобувачів вищої освіти та суспільства;
- опитування, анкетування, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, випускників ЦНТУ та роботодавців;
- розробка та затвердження форм анкет (опитувань, оцінювань тощо) та інших матеріалів для проведення моніторингових досліджень;

- вивчення ставлення здобувачів вищої освіти стосовно якості освіти в умовах організації освітнього процесу за освітніми програмами;
- вивчення ставлення випускників ЦНТУ до якості їх підготовленості до практичної діяльності та їх бачення шляхів поліпшення освітнього процесу в ЦНТУ;
- вивчення ставлення роботодавців щодо обсягів та якості знань, умінь, необхідних для їхніх працівників, з якими випускники ЦНТУ приходять на своє перше робоче місце, а також стосовно якості освіти випускників ЦНТУ, зокрема;
- вивчення ставлення науково-педагогічних працівників стосовно якості освітнього середовища, взаємовідносин між викладачами та здобувачами вищої освіти, інформаційної підтримки освітнього процесу, соціально-психологічного клімату;
- оцінювання результатів анкетування (опитування) здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО, інших стейкholderів та оприлюднення результатів на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти;
- забезпечення академічної добросердісті в ЦНТУ, у тому числі через використання системної антиплагіатної політики;
- спостереження за процесом викладання в аудиторії та обговорення у фокус-групах отриманих результатів з метою визначення пріоритетних напрямків покращення якості освіти у ЦНТУ та вдосконалення існуючої системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти;
- проведення спільних координаційних нарад зі структурними підрозділами ЦНТУ, які виконують завдання із забезпечення якості освіти;
- формування рекомендацій щодо приведення у відповідність документації, яка регламентує діяльність структурних підрозділів ЗВО у частині забезпечення якості освіти;
- здійснення процедур бенчмаркінгу (внутрішнього та зовнішнього) для вивчення, узагальнення та впровадження передового досвіду забезпечення якості освітньої діяльності;
- ознайомлення науково-педагогічних працівників з провідними національними та міжнародними методами викладання, організація проведення тренінгів і семінарів для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників;
- оцінка стану ресурсів, що сприяють навчанню здобувачів вищої освіти. До них можуть належати як фізичні ресурси, такі як бібліотеки, навчальне обладнання та інформаційно-технологічна інфраструктура, так і підтримка з боку тьюторів, наставників та інших консультантів;

- контроль за дотриманням вимог щодо залучення здобувачів вищої освіти, представників роботодавців, провідних учених і фахівців практиків до формування змісту освітніх програм, участі в освітньому процесі та підсумковій атестації.

4.3. ЦЗЯО має право застосовувати інші процедури та заходи для реалізації власних повноважень, що визначені цим Положенням.

5. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЦЗЯО

5.1. У межах своєї компетенції Центр має право:

5.1.1. Використовувати надані ЦЗЯО інформаційні та матеріальні ресурси;

5.1.2. Залучати в установленому порядку до спільної роботи фахівців інших структурних підрозділів Університету;

5.1.3. Звертатися із запитом до структурних підрозділів Університету та отримувати інформацію, документи та інші матеріали, необхідні для виконання функцій ЦЗЯО;

5.1.4. Брати участь у нарадах, вносити пропозиції з питань удосконалення роботи із забезпечення якості освіти у ЦНТУ, з інших питань які входять до компетенції ЦЗЯО;

5.1.5. Знайомитися з проектами рішень керівництва ЦНТУ, які стосуються забезпечення якості освіти;

5.1.6. Вносити на розгляд ректора Університету пропозиції щодо покращення роботи структурних підрозділів Університету в питаннях, які визначені в завданнях ЦЗЯО за погодженням проректора з науково-педагогічної роботи;

5.1.7. Інформувати керівництво ЦНТУ про виявлені порушення законодавства з питань забезпечення якості освіти в ЦНТУ, вимагати усунення керівниками структурних підрозділів виявлених недоліків та порушень законодавства;

5.1.8. Розміщувати інформацію на інформаційних стендах, офіційному веб-сайті Університету;

5.1.9. Представляти Університет на конференціях, семінарах та інших заходах з питань забезпечення якості освіти, за дорученням ректора, проректора з науково-педагогічної роботи;

5.2. Працівники ЦЗЯО мають право:

5.2.1. У процесі проведення моніторингу відвідувати навчальні заняття, проводити анкетування, перевірку документації, усне опитування учасників

навчального процесу, тестування якості знань, а також застосовувати різні види та методи оцінювання, які забезпечують цілі контролю;

5.2.2. Вносити на розгляд керівництву ЦНТУ пропозиції щодо вдосконалення роботи ЦЗЯО;

5.2.3. Готовати та подавати на затвердження керівництву ЦНТУ проекти наказів щодо діяльності і роботи ЦЗЯО;

5.2.4. Одержанувати від структурних підрозділів інформаційні ресурси, документи та інші матеріали, необхідні для виконання завдань;

5.2.5. Інформувати керівництво ЦНТУ про ненадання структурними підрозділами матеріалів, необхідних для здійснення своєї діяльності;

5.2.6. За завданням ректорату координатор ЦЗЯО має право контролювати роботу кафедр, факультетів з питань якості освіти, організації виробничої практики та працевлаштування.

5.3. *Обов'язками Центру є:*

5.3.1. Контролювати виконання наказів ректора, розпоряджень проректорів з питань, що входять до завдань та функцій ЦЗЯО;

5.3.2. Дотримуватися вимог чинного законодавства України;

5.3.3. Слідкувати за змінами та вивчати нормативно-правову базу з питань забезпечення якості освіти, узагальнювати отриману інформацію та проводити, за потребою, роз'яснювальну роботу серед працівників та академічної спільноти ЗВО;

5.3.4. Оприлюднювати на офіційному веб-сайті ЗВО результати щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Університету;

5.3.5. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

5.3.6. Проводити внутрішній та зовнішній бенчмаркінг закладів освіти стосовно питань внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності.

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

6.1. Безпосереднє управління Центром забезпечення якості освіти та прийняття рішень здійснює координатор ЦЗЯО, який несе відповідальність перед ректором та Вчену радою ЦНТУ за якісне та своєчасне виконання завдань та функцій, що покладені цим Положенням.

6.2. Координатор ЦЗЯО зобов'язаний:

- забезпечувати виконання планових завдань, функцій діяльності ЦЗЯО відповідно до визначених термінів;

- забезпечувати належний стан обліку та звітності з усіх видів своєї роботи, зберігання документів, баз даних щодо планування роботи ЦЗЯО;
- надавати відомості, пропозиції структурним підрозділам в межах компетенції ЦЗЯО;

6.3. Усі працівники Центру відповідно до своїх повноважень несуть відповіальність згідно з чинним законодавством за чітке, сумлінне виконання функцій та поставлених завдань, правильність та об'єктивність прийнятих рішень, дотримання вимог достовірності інформації та збереження її конфіденційності, достовірне ведення звітності, дотримання корпоративних вимог в роботі ЦЗЯО та Університету в цілому.

7. ВЗАЄМОДІЯ ЦЗЯО З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Центр, відносно своїх функціональних компетенцій та з метою успішного виконання покладених на нього завдань, взаємодіє:

- з кафедрами, факультетами щодо питань організації освітньої діяльності, моніторингу якості вищої освіти;
- з навчальним та методично-організаційним відділом, вченими радами факультетів, кафедрами, органами студентського самоврядування щодо питань моніторингу, звітності, проектування та координації із забезпечення якості освітньої діяльності;
- з навчальним та методично-організаційним відділом, органами студентського самоврядування щодо періодичного перегляду освітніх програм підготовки фахівців за спеціальностями; аналізу стану забезпечення необхідними навчально-методичними ресурсами для організації освітнього процесу;
- з інформаційно-обчислювальним центром щодо оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету та офіційних сайтах факультетів, кафедр, підрозділів інформації про їхню діяльність, забезпечення регулярного оновлення публічної інформації;
- з керівником навчально-методичної лабораторії дистанційного навчання ЦНТУ та працівниками бібліотеки щодо забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу у тому числі самостійної роботи студентів;
- з центром акредитації та ліцензування, центром заочної та дистанційної освіти, центром виховної роботи, відділом маркетингу та соціальних досліджень, відділом міжнародних зв'язків та іншими службами Університету з питань, що входять до компетенції зазначених структурних підрозділів.

7.2. Центр взаємодіє з керівництвом ЦНТУ відповідно до встановленого у ЦНТУ порядку.

7.3. Взаємодія Центру із зазначеними структурами здійснюється шляхом:

- надання письмових та усних рекомендацій щодо підвищення якості вищої освіти;
- надання письмових висновків щодо підвищення якості вищої освіти;
- надання відповідей на запити;
- розробка та впровадження спільних проектів з підрозділами ЦНТУ щодо покращення якості вищої освіти.

7.4. Розмежування обов'язків між ЦЗЯО та іншими структурними підрозділами ЦНТУ зі спільних питань діяльності визначається наказами ректора Університету.

Проректор з науково-педагогічної роботи Андрій КИРИЧЕНКО

Керівник навчального відділу Олена ГОЛИК